

Jaarrekening 2016

(samen met het Bestuursverslag 2016 vormt dit de Jaarverslaggeving 2016)

Heerhugowaard, 4 mei 2017

INHOUDSOPGAVE		Pagina
1	Jaarrekening 2016	
1.1	Balans per 31 december 2016	36
1.2	Resultatenrekening over 2016	37
1.3	Kasstroomoverzicht over 2016	38
1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	39
1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2016	45
1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	52
1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	52
1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	53
1.9	Toelichting op de resultatenrekening over 2016	54
2	Overige gegevens	
2.1	Nevenvestigingen	61
2.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	61

1 JAARREKENING

1 JAARREKENING

1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	10.609.756	10.913.242
Financiële vaste activa	2	29.915	59.830
Totaal vaste activa		<u>10.639.671</u>	<u>10.973.072</u>
Vlottende activa			
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	3	0	90.986
Debiteuren en overige vorderingen	4	1.518.903	1.525.576
Liquide middelen	5	2.605.985	1.373.495
Totaal vlottende activa		<u>4.124.888</u>	<u>2.990.057</u>
Totaal activa		<u><u>14.764.559</u></u>	<u><u>13.963.129</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Bestemmingsfondsen	6	7.046.335	6.024.379
Vorzieningen	7	967.677	845.952
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8	2.983.908	3.341.943
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	3	88.548	0
Overige kortlopende schulden	9	3.678.091	3.750.855
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>3.766.639</u>	<u>3.750.855</u>
Totaal passiva		<u><u>14.764.559</u></u>	<u><u>13.963.129</u></u>

1.2 RESULTATENREKENING OVER 2016

	<u>Ref.</u>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	11	21.977.768	20.380.608
Overige bedrijfsopbrengsten	12	877.477	387.767
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>22.855.245</u>	<u>20.768.375</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	13	14.683.980	13.677.896
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	14	955.048	736.129
Overige bedrijfskosten	15	6.055.260	5.792.163
Som der bedrijfslasten		<u>21.694.288</u>	<u>20.206.188</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		1.160.957	562.187
Financiële baten en lasten	16	-139.001	-134.857
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>1.021.956</u></u>	<u><u>427.330</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		1.021.956	427.330
		<u><u>1.021.956</u></u>	<u><u>427.330</u></u>

1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

	Ref.	2016		2015	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			1.160.957		562.187
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	14	955.048		736.129	
- mutaties voorzieningen	7	121.725		-372.108	
- boekresultaten afstoting vaste activa	1	<u>0</u>		<u>0</u>	
			1.076.773		364.021
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	4	6.673		-984.640	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	3	179.530		92.168	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken, behoudens rekening courant-krediet)	9	-72.760		279.953	
			<u>113.443</u>		<u>-612.519</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			2.351.173		313.689
Ontvangen interest	16	467		12.502	
Betaalde interest	16	-139.468		-147.359	
			<u>-139.001</u>		<u>-134.857</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>2.212.172</u>		<u>178.832</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	1	-765.145		-2.367.969	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	143.498		319.980	
Investeringen immateriële vaste activa	1	0		0	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	0		0	
Investeringen in overige financiële vaste activa	2	0		0	
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	2	<u>0</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-621.647		-2.047.989
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	8	0		0	
Aflossing langlopende schulden	8	<u>-358.035</u>		<u>-358.035</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-358.035		-358.035
Mutatie geldmiddelen			<u>1.232.490</u>		<u>-2.227.192</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	5		1.373.495		3.600.687
Stand geldmiddelen per 31 december	5		<u>2.605.985</u>		<u>1.373.495</u>
Mutatie geldmiddelen			1.232.490		-2.227.192

Toelichting:

Bij het kasstroom overzicht wordt gebruik gemaakt van de indirecte methode.
Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor geldmiddelen zijn opgeofferd.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Zorginstelling De Waerden is statutair (en feitelijk) gevestigd te Heerhugowaard, op het adres G. Rietveldweg 9, en is geregistreerd onder KvK-nummer 37107589.

De belangrijkste activiteiten zijn het bieden van ondersteuning (verblijf, dagbesteding en ambulante begeleiding) aan mensen met een (verstandelijke) beperking.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met gelijkblijvende productie van het huidige product en dienstverleningsaanbod. Er zijn geen aanwijzingen dat er bezuinigingen of productieplafonds worden gesteld.

De Waerden heeft een gedegen vermogenspositie en de verwachte liquiditeit op de langere termijn blijft positief.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Stelselwijzigingen

Met ingang van 2016 zijn de huuropbrengsten en huurkosten niet langer gesaldeerd, maar apart gepresenteerd in de jaarrekening. Deze wijziging is bedoeld om het inzicht in de jaarrekening te verbeteren en heeft geen effect op het vermogen en het resultaat. Door deze wijziging zijn ook de vergelijkende cijfers aangepast.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden rechtspersonen

De Waerden is aangesloten bij Carante Groep. In Carante Groep worden op basis van kosten voor gemene rekening (KVGR) diensten ingekocht. De diensten betreffen voornamelijk ICT en salarisadministratie. De KVGR overeenkomst wordt telkens aangegaan voor drie jaar.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingsprijs- of de actuele waarde. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar De Waerden zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van De Waerden.

Financiële instrumenten

De Waerden maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Primaire financiële instrumenten omvatten debiteurenvorderingen, overige vorderingen, geldmiddelen, crediteuren, en overige te betalen posten. De reële waarde van de primaire financiële instrumenten benadert de boekwaarde. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de grondslagen van waardering van de betreffende posten zoals opgenomen in de hierna volgende alinea's.

De Waerden handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instelling verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruitvoortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruikt wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 85% geconcentreerd bij de gemeenten. Het maximale bedrag aan kredietrisico is dan ook gering.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2,5 %.
- Machines en installaties : 5 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10-20-33 %.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze als vooruitontvangen bedrag onder de overlopende passiva opgenomen.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Financiële vaste activa worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Voorzieningen wegens de oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de financiële activa.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren. Er zijn geen indicaties aanwezig voor De Waerden om een impairmentanalyse uit te voeren.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de resultaten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Een voorziening wordt gevormd bij verwachte oninbaarheid van de vorderingen die naar ouderdom wordt vastgesteld.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud waarbij de uitgaven jaarlijks sterk fluctueren, wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De omvang van de voorziening wordt bepaald op basis van actuele meerjarenonderhoudsplannen. De toevoegingen aan de voorziening worden lineair over de jaren verdeeld. De kosten van groot onderhoud worden ten laste van de voorziening gebracht voor zover deze zijn opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming. De reorganisatievoorziening wordt gevormd voor personeelskosten van de medewerkers die boventallig zijn verklaard. Gedurende de looptijd van het sociaal plan behouden de medewerkers het salaris. Het huidige sociaal plan loopt af in oktober 2020. In de reorganisatievoorziening wordt tevens rekening gehouden met een transitievergoeding voor boventallig personeel.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De voorziening is berekend op basis van werkelijke uurlonen van de betreffende medewerkers.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. Bij 12,5 jaar is dit een kwart maandsalaris, bij 25 jaar is dit een halve maandsalaris en bij 40 jaar is dit één maandsalaris.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd in verband met het risico van het doorbetalen van het loon over het eerste en tweede ziektejaar van de langdurig zieken. Er is tevens rekening gehouden met de transitievergoedingen in geval van ontslag na 2 jaar ziekte.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Operational leasing

Bij De Waerden worden de kantoormachines gehuurd. De risico's die aan het eigendom verbonden zijn, liggen hierdoor niet bij De Waerden. Dit contract wordt verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Stichting De Waerden heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij De Waerden. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. De Waerden betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Sinds 2015 gelden nieuwe, strengere, regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In februari 2017 bedroeg de dekkingsgraad 91,6%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad ultimo 2023 is 123%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. De Waerden heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Waerden heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en kortlopende schulden aan kredietinstellingen.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	8.977.704	9.332.687
Machines en installaties	865.200	730.663
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	766.852	808.445
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	41.447
Totaal materiële vaste activa	<u><u>10.609.756</u></u>	<u><u>10.913.242</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	10.913.242	9.567.117
Bij: investeringen	765.145	2.367.969
Af: afschrijvingen	925.133	701.864
Af: afschrijvingen geheel afgeschreven activa	311.876	291.891
Af: terugname geheel afgeschreven activa	311.876	291.891
Af: desinvesteringen	143.498	319.980
Boekwaarde per 31 december	<u><u>10.609.756</u></u>	<u><u>10.913.242</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.8.

2. Financiële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige vorderingen	29.915	59.830
Totaal financiële vaste activa	<u><u>29.915</u></u>	<u><u>59.830</u></u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>		
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	59.830	94.095
Af: Afschrijvingen op overige vorderingen u.h.v. nog te ontvangen vergoedingen AWBZ	29.915	34.265
Boekwaarde per 31 december	<u><u>29.915</u></u>	<u><u>59.830</u></u>

Toelichting:

De vordering uit hoofde van compensatieregeling kapitaalslasten betreft de lokaties Nes 1 te Schagen en Titaniaan 1 te Heerhugowaard. De vordering wordt lineair ontvangen.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot Wlz

	2015	2016	Totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari	90.986		90.986
Financieringsverschil boekjaar		-103.298	-103.298
Correcties voorgaande jaren	586.842		586.842
Betalingen/ontvangsten	-663.078		-663.078
Subtotaal mutatie boekjaar	-76.236	-103.298	-179.534
Saldo per 31 december	<u>14.750</u>	<u>-103.298</u>	<u>-88.548</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

VGZ

c

a

Zilveren kruis

c

a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	-88.548	90.986
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	<u>-88.548</u>	<u>90.986</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2016	2015
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	16.974.677	15.792.452
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	17.077.975	15.701.466
Totaal financieringsverschil	<u>-103.298</u>	<u>90.986</u>

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

4. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	1.269.944	1.130.533
RC Stichting Beheer Bewonersgelden	57.050	75.646
Fietsenplan	8.972	13.356
Huren en waarborgsommen	0	2.196
Carantegroep	0	19.373
Incasso onderweg/passen	33.395	84.373
Gemeenten	0	100.000
Overig	149.542	100.099
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>1.518.903</u>	<u>1.525.576</u>

Toelichting:

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.
Er is € 6.200 gereserveerd voor dubieuze debiteuren.

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bankrekeningen	2.599.339	1.366.850
Kassen	6.646	6.645
Totaal liquide middelen	<u>2.605.985</u>	<u>1.373.495</u>

Toelichting:

In de liquide middelen zijn deposito's tot een bedrag van EUR 90.019 begrepen welke verband houden met het maximale saldo op prepaid-pinpassen. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bestemmingsfondsen	7.046.335	6.024.379
Totaal eigen vermogen	<u>7.046.335</u>	<u>6.024.379</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten	6.024.379	1.021.956	0	7.046.335
Totaal bestemmingsfondsen	<u>6.024.379</u>	<u>1.021.956</u>	<u>0</u>	<u>7.046.335</u>

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

7. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€	€
Egalisatierekening onderhoud	391.667	29.167	62.500	0	358.334
Personeelsbeloningen	144.813	58.331	5.655	0	197.489
Langdurig zieken	98.545	212.572	78.910	17.630	214.577
Persoonlijk Budget Levensfase	103.551	0	17.315	30.986	55.250
Reorganisatievoorziening personeel	107.376	26.984	102.960	4.373	27.027
ORT voorziening	0	115.000	0	0	115.000
Totaal voorzieningen	845.952	442.054	267.340	52.989	967.677

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-2016

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	612.142
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	250.759
Hiervan > 5 jaar	104.776

Toelichting per categorie voorziening:*Egalisatierekening onderhoud:*

De dotaties zijn gedaan ter vorming van een onderhoudsvoorziening. Jaarlijks zal bekeken worden of de vorming van deze voorziening in de pas loopt met het meerjarenhuisvestingsplan.

De verwachting is dat de voorziening grotendeels wordt benut in 2017.

Personeelsbeloningen:

Voor toekomstige jubileumuitkeringen is een voorziening gevormd.

Bij 12½ jaar is dit een kwart maandsalaris, bij 25 jaar is dit een halve maandsalaris en bij 40 jaar is dit één maandsalaris.

Langdurig zieken:

De voorziening is gevormd in verband met het risico van het doorbetalen van een deel van het loon over het 1e en 2e ziektejaar van de langdurig zieken. Indien nodig wordt tevens de transitievergoeding gerekend.

In 2016 is er geen transitievergoeding opgenomen voor langdurig zieken.

In de voorziening langdurig zieken is ook rekening gehouden met een eventuele transitievergoeding.

Persoonlijk Budget Levensfase:

In de CAO 2009-2011 zijn partijen overeengekomen om per 1 januari 2010 een persoonlijk budget levensfase (PBL) in de tijd te realiseren voor alle werknemers vallend onder deze CAO. Dit PBL kan aangewend worden voor bestedingsdoelen in tijd. Met de invoering van het PBL komen de huidige leeftijdsafhankelijke verlofregelingen en ontziebepalingen te vervallen. Om de implementatielast bij het invoeren van een PBL zo veel mogelijk te beperken wordt een eenmalige invoering en overgangsregeling gerealiseerd. Dit betekent onder andere dat werknemers in de leeftijdscategorie 45-49 jaar een eenmalige storting in hun budget ontvangen van 200 uur bij het bereiken van de 55-jarige leeftijd. De voorziening PBL dient ter dekking van deze toekomstige eenmalige storting van PBL-uren aan genoemd personeel. De Waerden heeft de voorziening PBL berekent conform de geldende bepalingen voor voorzieningen.

Reorganisatievoorziening personeel:

De reorganisatievoorziening wordt gevormd voor personeelskosten van de medewerkers die boventallig zijn verklaard. Gedurende de looptijd van het sociaal plan behouden de medewerkers het salaris. Het eerste sociaal plan liep af in oktober 2016. Het sociaal plan is onder dezelfde voorwaarden verlengd tot 1 oktober 2020.

ORT voorziening:

De regeling voor onregelmatigheidstoeslag (ORT) is per 1 januari 2016 gewijzigd. ORT wordt tijdens vakantie doorbetaald.

Momenteel zijn er onderhandelingen gaande over de nabetaling van de misgelopen ORT over de jaren 2012-2015 aan werknemers die structureel onregelmatig werkten. Rechterlijke uitspraken hebben duidelijk gemaakt dat er een juridische verplichting terzake bestaat. Derhalve is er een verplichting om een voorziening op te nemen.

De voorziening bedraagt 8,3% (het evenredige deel voor de wettelijke vakantiedagen) van de totaal betaalde ORT over de jaren 2012 tot en met 2015.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan banken	2.983.908	3.341.943
Overige langlopende schulden	0	0
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>2.983.908</u>	<u>3.341.943</u>

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	3.699.978	4.058.013
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	358.035	358.035
Stand per 31 december	<u>3.341.943</u>	<u>3.699.978</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	358.035	358.035
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>2.983.908</u>	<u>3.341.943</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	358.035	358.035
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	2.983.908	3.341.943
Hiervan > 5 jaar	1.811.768	2.067.803

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

9. Overige kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Crediteuren	688.400	827.478
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	358.035	358.035
Rente leningen	23.788	25.923
Belastingen en sociale premies	521.971	520.525
Schulden terzake pensioenen	156.604	108.276
Nog te betalen salarissen	8.372	231
Vakantiegeld	454.534	391.101
Vakantiedagen	1.132.462	1.136.059
Ziekengelden	8.212	4.215
Onregelmatigheidstoeslag	33.535	32.328
Waarborgsommen en huren	13.396	17.692
Fondsen	261.019	284.525
Carantegroep	17.763	44.467
Totaal overige kortlopende schulden	<u>3.678.091</u>	<u>3.750.855</u>

Toelichting:

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

10. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Bankgaranties

Ten behoeve van de huurverplichting van diverse panden zijn voor € 75.278 bankgaranties afgegeven.

Faciliteiten

Soort	Rekeningnummer	Limiet
Rekening courant krediet	68.75.10.198	€ 450.000

Tevens is met de ING Bank N.V. overeengekomen dat geen zekerheden worden verstrekt zonder voorafgaand overleg met de bank.

Aangegane verplichtingen:

Huurverplichtingen:

Binnen één jaar	€ 1.087.119
Tussen één en vijf jaar	€ 338.196
Meer dan vijf jaar	€ 462.120
Totaal aangegane verplichtingen:	<u>€ 1.887.435</u>

Operationele lease verplichtingen:

Binnen één jaar	€ 39.050
Tussen één en vijf jaar	€ 117.000
Meer dan vijf jaar	€ -
Totaal operationele lease verplichtingen:	<u>€ 156.050</u>

Obligoverplichting Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ):

Stichting De Waerden heeft voor opgenomen leningen met een restschuld ultimo 2016 van in totaal € 1.131.478 borging van het WfZ. Indien Stichting De Waerden onverhoopt niet meer in staat zou zijn aan haar rente- en aflossingsverplichtingen van deze schulden te voldoen, neemt het WfZ deze verplichting over. Het WfZ beschikt over een ruim risicovermogen. Als het WfZ niet meer aan haar uit borging voortkomende verplichting kan voldoen, kan Stichting De Waerden worden verplicht om maximaal 3% van de restschuld van haar geborgde leningen (33K euro) als renteloze lening aan het WfZ te verstrekken.

1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	13.177.508	1.284.861	1.817.671	41.447	0	16.321.487
- cumulatieve afschrijvingen	3.844.821	554.198	1.009.226	0	0	5.408.245
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>9.332.687</u>	<u>730.663</u>	<u>808.445</u>	<u>41.447</u>	<u>0</u>	<u>10.913.242</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	197.013	302.803	265.329	0	0	765.145
- afschrijvingen	452.758	165.453	306.922	0	0	925.133
Ingebruikname onderhanden projecten				41.447		41.447
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	37.622	53.084	221.170	0	0	311.876
.cumulatieve afschrijvingen	37.622	53.084	221.170	0	0	311.876
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	154.188	37.701	0	0	0	191.889
cumulatieve afschrijvingen	54.950	34.888	0	0	0	89.838
per saldo	99.238	2.813	0	0	0	102.051
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-354.983</u>	<u>134.537</u>	<u>-41.593</u>	<u>-41.447</u>	<u>0</u>	<u>-303.486</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	13.182.711	1.496.879	1.861.830	0	0	16.541.420
- cumulatieve afschrijvingen	4.205.007	631.679	1.094.978	0	0	5.931.664
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>8.977.704</u>	<u>865.200</u>	<u>766.852</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.609.756</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2,0% -10,0%	5,0%-10,0%	10,0%-33,0%	0,0%	0,0%	

1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Overige vorderingen	Totaal
	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	59.830	59.830
Af: Afschrijving u.h.v. n.t.o. vergoeding AWBZ	-29.915	-29.915
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>29.915</u>	<u>29.915</u>

BIJLAGE

1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 dec 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 dec 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€		€	
BNG	15-okt-96	997.727	28	LIN	4,18%	320.698	0	35.633	285.065	106.899	8	35.633	Overheid
ABP	1-dec-86	338.066	40	LIN	6,63%	92.968	0	8.452	84.516	42.258	10	8.452	Overheid
BNG	6-nov-92	445.226	40	LIN	3,09%	244.156	0	14.362	229.794	157.984	17	14.362	Overheid
BNG	7-okt-88	563.595	40	LIN	3,48%	183.168	0	14.090	169.078	98.629	13	14.090	Overheid
BNG	15-mrt-93	871.462	29	LIN	2,19%	290.487	0	41.498	248.989	41.498	6	41.498	Overheid
ING	1-jan-13	500.000	10	LIN	3,46%	454.167	0	16.667	437.500	354.167	6	16.667	Hypotheclair
ING	1-jan-13	1.000.000	10	LIN	3,64%	908.333	0	33.333	875.000	708.333	6	33.333	Hypotheclair
ING	1-sep-13	400.000	5	LIN	2,57%	220.000	0	80.000	140.000	0	2	80.000	Hypotheclair
ING	2-sep-14	1.100.000	10	LIN	3,50%	986.000	0	114.000	872.000	302.000	8	114.000	Hypotheclair
Totaal						3.699.978	0	358.035	3.341.943	1.811.768		358.035	

Toelichting

Op 22 juni 2012 is door De Waerden hypotheek verstrekt op al het vastgoed aan het Waarborgfonds voor de zorgsector en ING op basis van gedeelde zekerheid. Er is een recht van hypotheek en pandrecht verleend op alle registergoederen van De Waerden voor maximaal een bedrag van € 8.969.523.

In 2016 zijn er geen renteaanpassingen op de leningen geweest.

1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

11. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	16.974.677	15.792.452
Subsidie extramurale behandeling	42.540	0
Correctie aanvaardbare kosten	586.842	-95.667
Opbrengsten Jeugdwet	1.292.248	1.367.340
Opbrengsten Wmo	1.967.751	2.049.026
Overige zorgprestaties	1.113.710	1.267.457
Totaal	<u><u>21.977.768</u></u>	<u><u>20.380.608</u></u>

Toelichting:

De correctie aanvaardbare kosten betreft de ontvangen gelden vanuit de nacalculatie 2015 welke uit voorzichtigheid nog niet waren opgenomen in de opbrengsten 2015.

12. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengst verkopen	31.994	37.219
Vonnis 'De Frans'	364.939	0
Huuropbrengsten	378.467	290.391
Overig	102.077	60.157
Totaal	<u><u>877.477</u></u>	<u><u>387.767</u></u>

Toelichting:

Er is een claim ingediend bij Vestia inzake niet nagekomen afspraken ten aanzien van projectontwikkeling op locatie 'De Frans'. Op 24 maart 2016 is het vonnis van de Rechtbank ontvangen. De Waerden heeft van Vestia € 364.939 ontvangen.

1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

13. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	9.621.964	9.238.733
Sociale lasten	1.581.598	1.466.799
Pensioenpremies	773.702	760.016
Andere personeelskosten:	550.884	486.347
Voorziening en reservering personeelskosten	<u>155.764</u>	<u>-132.405</u>
Subtotaal	12.683.912	11.819.490
Personeel niet in loondienst	2.000.068	1.858.406
Totaal personeelskosten	<u>14.683.980</u>	<u>13.677.896</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's)	246	236
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>246</u>	<u>236</u>

Er zijn geen werknemers van De Waerden buiten Nederland werkzaam.

14. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	955.048	736.129
Totaal afschrijvingen	<u>955.048</u>	<u>736.129</u>

1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

15. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.070.409	964.146
Algemene kosten	1.395.512	1.517.325
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	910.808	803.447
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	557.728	397.878
- Energiekosten	327.717	316.467
Subtotaal	885.445	714.345
Huur en leasing	1.826.419	1.811.608
Dotaties en vrijval voorzieningen	-33.333	-18.708
Totaal overige bedrijfskosten	<u>6.055.260</u>	<u>5.792.163</u>

Toelichting:

De Algemene Kosten bestaan grotendeels uit de kosten voor automatisering, telefonie, verzekeringen, advieskosten en de materiele kosten voor de Carante Groep.

Met ingang van 2016 zijn de huuropbrengsten en huurkosten van woningen niet langer gesaldeerd, maar apart gepresenteerd. Deze wijziging is bedoeld om het inzicht in de jaarrekening te verbeteren en heeft geen effect op het vermogen en het resultaat. Door deze wijziging zijn ook de vergelijkende cijfers aangepast.

16. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	467	12.502
Rentelasten	-139.468	-147.359
Totaal financiële baten en lasten	<u>-139.001</u>	<u>-134.857</u>

1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

17. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op De Waerden van toepassing zijnde regelgeving: klasse II / het WNT-maximum voor de zorg. De maximale bezoldiging 2016 bedraagt € 120.000.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

De bezoldiging van de functionarissen die over 2016 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen	H.A.M. Janssen
Functie	Raad van Bestuur
Duur dienstverband in 2016	1/1-31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,89
Gewezen topfunctionaris?	Ja
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt
Bezoldiging	
Beloning	€ 115.208
Belastbare onkostenvergoeding	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.596
Totaal Bezoldiging	€ 124.804
Toepasselijk WNT maximum	€ 106.800
Motivering indien overschrijding:	Ja

Gegevens 2015	
Functies in 2015	Raad van Bestuur
Duur dienstverband in 2015	1/1-31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,89
Bezoldiging	
Beloning	€ 130.416
Belastbare onkostenvergoeding	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.442
Totaal Bezoldiging 2015	€ 139.858
Toepasselijk WNT maximum	€ 115.336
Motivering indien overschrijding:	Ja

Motivatie overschrijding van de maximale bezoldiging:

In 2014 is de bezoldiging vastgesteld en de indeling is bepaald door de Raad van Toezicht op de letter E. Deze klasse-indeling is bepaald door de beloningscode BBZ te volgen. In 2015 heeft de Raad van Toezicht de klasse-indeling heroverwogen en de bepaling van de klasse-indeling op basis van regelgeving WNT gevolgd. Met terugwerkende kracht naar 2014 is de klasse vastgesteld op D. Bij de bestuurder H.A.M. Janssen is sprake van een overschrijding van de WNT bezoldigingsnorm voor de jaren 2014, 2015 en 2016. Betreffende bestuurder valt onder het overgangsrecht WNT. De bezoldigingsafspraken met deze functionaris zijn gebaseerd op afspraken die voor inwerkingtreding van de WNT zijn gemaakt. Er is een afbouwregeling vastgesteld over de periode 2018-2023.

17. Wet normering bezoldiging toefunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Toezichthoudende toefunctionarissen	G. Valk	C.J. van Geffen	J.F. Gerrits Jans
Functie	Raad van Toezicht Voorzitter 1/7-31/12	Raad van Toezicht Lid 1/1-31/12	Raad van Toezicht Lid 1/1-31/12
Duur dienstverband in 2016			
Bezoldiging			
Beloning	€ 6.534	€ 8.712	€ 8.712
Belastbare onkostenvergoeding	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal Bezoldiging	€ 6.534	€ 8.712	€ 8.712
Toepasselijk WNT maximum	€ 9.000	€ 12.000	€ 12.000
Motivering indien overschrijding:	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2015			
Functies in 2015		Raad van Toezicht Lid 1/1-31/12	Raad van Toezicht Lid 1/1-31/12
Duur dienstverband in 2015			
Bezoldiging			
Beloning		€ 6.403	€ 6.403
Belastbare onkostenvergoeding			€ 495
Beloningen betaalbaar op termijn			
Totaal Bezoldiging 2015	€ -	€ 6.403	€ 6.898
Toepasselijk WNT maximum		€ 12.959	€ 12.959
Motivering indien overschrijding:		nvt	nvt

Toezichthoudende toefunctionarissen	R.B.M. Jaspers	J.A. Oostenbrink	L. Sipkes
Functie	Raad van Toezicht Lid 1/1-31/12	Raad van Toezicht Lid 1/1-31/12	Raad van Toezicht Voorzitter 1/1-30/06
Duur dienstverband in 2016			
Bezoldiging			
Beloning	€ 7.200	€ 8.712	€ 6.534
Belastbare onkostenvergoeding	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal Bezoldiging	€ 7.200	€ 8.712	€ 6.534
Toepasselijk WNT maximum	€ 12.000	€ 12.000	€ 9.000
Motivering indien overschrijding:	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2015			
Functies in 2015		Raad van Toezicht Lid 1/1-31/12	Raad van Toezicht Voorzitter 1/1-31/12
Duur dienstverband in 2015			
Bezoldiging			
Beloning	€ 6.402	€ 6.403	€ 9.604
Belastbare onkostenvergoeding	€ -	€ 495	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn			
Totaal Bezoldiging 2015	€ 6.402	€ 6.898	€ 9.604
Toepasselijk WNT maximum	€ 12.959	€ 12.959	€ 19.439
Motivering indien overschrijding:	nvt	nvt	nvt

18. Honoraria accountant

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	25.000	29.040
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	20.000	23.310
Totaal honoraria accountant	<u>45.000</u>	<u>52.350</u>

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting De Waerden heeft de jaarrekening 2016 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 4 mei 2017.

De raad van toezicht van de Stichting De Waerden heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 4 mei 2017.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen naar balansdatum anders dan in de jaarrekening toegelicht.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Raad van bestuur

ORIGINEEL GETEKEND OP 4 MEI 2017

_____
mw. H.A.M. Janssen 4-5-2017

Raad van Toezicht

ORIGINEEL GETEKEND OP 4 MEI 2017

_____
G. Valk (voorzitter) 4-5-2017

ORIGINEEL GETEKEND OP 4 MEI 2017

_____
J.F. Gerrits Jans 4-5-2017

ORIGINEEL GETEKEND OP 4 MEI 2017

_____
J.A. Oostenbrink 4-5-2017

ORIGINEEL GETEKEND OP 4 MEI 2017

_____
mw. C.J. van Geffen 4-5-2017

ORIGINEEL GETEKEND OP 4 MEI 2017

_____
R.B.M. Jaspers 4-5-2017

2 OVERIGE GEGEVENS

2 OVERIGE GEGEVENS

2.1 Nevenvestigingen

Stichting De Waerden heeft geen nevenvestigingen.

2.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.